JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1856. Woensdag 26 Maart. N°. 25.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

Buitenzorg den 23sten Maart 1856. [N°. 30.]
[Staatsblad n°. 15.]

Gelezen, enz.
Is goedgevonden en verstaan:
Krachtens de magtiging des Konings:
Eerstelijk: Met aanvulling van het reglement op de militaire eerbewijzen (staatsblad 1848 no. 17), te bepalen als volgt:
Bij aankomst uit of vertrek naar Nederland, worden afgehaald dan wel begeleid:

Van en naar boord:

A. de vice-president van den raad van Nederlandsch-Indie, door:
   a. den resident van Batavia.
   b. den plaatselijken militairen kommandant.
   c. eenen der secretarissen van het gouvernement.
   d. den havenmeester.

B. een lid in den raad van Nederlandsch-Indie, door:
   a. eenen der secretarissen van het gouvernement.
   b. den havenmeester.

C. de kommandant van het Indisch leger en even zoo de kommandant van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine, door:
   a. den plaatselijken militairen kommandant.
   b. den havenmeester.

D. de president der beide hooge geregtshoven in Nederlandsch-Indie, door:
   a. den griffier bij het hoog-geregtshof.
   b. den havenmeester.

E. een generaal-officier van het *Nederlandsche* of *Nederlandsch-Indische* leger, of een vlag-officier der *Nederlandsche* marine, niet zijnde kommandant van het *Indische* leger of van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie, door:
   a. den adjudant van den bevelvoerenden generaal of vlag-officier dan wel, bij verhindering, door eenen anderen daartoe door den bevelvoerder telkens aan te wijzen officier.
   b. den havenmeester.

Van en naar de landingsplaats:

I. de vice-president en leden van den raad van Nederlandsch-Indie, door:
   a. den resident van Batavia.
   b. den plaatselijken militairen kommandant en eerstgemelde, daarenboven door eenen der secretarissen van het gouvernement.

II. de generaal, bevelvoerder over de landmagt in Oost-Indie, nog bovendien door:
   a. den resident van Batavia.
   b. den kommandant der militaire afdeeling of den chef van den generalen staf.

III. de vlagofficier, bevelhebber der zeemagt, nog bovendien door:
   a. den resident van Batavia.
   b. den oudsten plaatselijk aanwezenden hoofdofficier der marine.

IV. de president der beide hooge geregtshoven in Nederlandsch-Indie, generaal- en vlagofficieren, niet zijnde bevelvoerders der land- of zeemagt in Oost-Indie, nog bovendien door:
   a. den resident van Batavia.
   b. den plaatselijken militairen kommandant.

Ten tweede: Te bepalen:
Artikel 355 van het 24ste hoofddeel van het reglement op de garnizoens dienst.

Eerbewijzen bij begrafenissen,

luidt:
Het eerbewijs bij begrafenissen wordt vastgesteld:

Dienstdoende.
Voor eenen vice-president of leden in den raad van Nederlandsch Indië, als van eenen *luitenant-generaal.*
Voor den president der beide hooge geregtshoven, — voor eenen gouvernements commissaris ter plaatse zijner zending, en voor eenen civielen gouverneur in zijn gouvernement, als van eenen *generaal-majoor.*
Voor eenen resident in zijne residentie, als van eenen kolonel.
Voor eenen op zich zelf staanden assistent-resident, als van eenen majoor.
Voor eenen civielen gezaghebber, als voor eenen kapitein.

Afschrift, enz.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Civiel Departement.

Ontheven:

Eervol, van de verdere vervulling zijner betrekking, de assistent-resident van Lebak *E. Douwes Dekker.*

Eervol, van de verdere vervulling zijner betrekking, de commies op het residentie.kantoor te Ternate *J. W. F. Klein.*

Benoemd:

Tot assistent-resident van Japara, de controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures *R. A. Sijlhoff.*

Tot assistent-resident van Toeban [Rembang], de assistent-resident van Ngawie (Madioen) *J. H. de Senerpont Domis.*

Tot assistent-resident van Lebak (Bantam), de controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures *M. J. Pool.*

Tot secretaris der residentie Tappanolie [Sumatras Westkust] *J. W. J. B. Schneider*, laatst ambulant controleur der recherche langs de kusten van Japara en Rembang, thans op nonactiviteit.

Tot commies op het residentie-kantoor te Ternate, de eerste klerk op dat bureau *A. W. J. Coldenhoff.*

Bij de Algemeene Rekenkamer.

Tot hoofdcommies, de eerste commies bij die kamer *P. Landberg jr.*

Tot eersten commies, de tweede commies bij die kamer *G. Hoeven.*

Tot tweeden commies, de derde commies bij die kamer *W. E. van Spall.*

Tot derden commies, de klerk bij die kamer *G. Th. Coorengel.*

Voorloopig Belast:

Met de waarneming der betrekking van assistent-resident van Ngawie, de gewezen assistent-resident van Lebak *E. Douwes Dekker.*

Gesteld:

Ter beschikking van den gouverneur van *Celebes en Onderhoorigheden*, de ambtenaren der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië *G. Heijligers* en *A. H. Swaving.*

Ter beschikking van den resident van Palembang, de ambtenaar der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië *H. van der Musch Spakler jr,*

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Cultures

Zijn Geplaatst:

Bij het Cader der Landelijke Inkomsten en Cultures,

In de residentie der *Preanger Regentschappen*, de controleur der 3de klasse *A. L. H. A. Nagel.*

In de residentie Japara, de ambtenaar ter beschikking, *F. A. C. Halewijn,* laatstelijk controleur der 2de klasse.

In de residentie Bantam, de ambtenaar ter beschikking, *W. F. van Andel.*

In de residentie *Preanger Regentschappen*, de ambtenaar ter beschikking *J. van Vollenhoven.*

In de residentie Japara. de ambtenaar ter beschikking, *J. H. Hagen.*

In de residentie Pasoeroean, de ambtenaar ter beschikking, *H. J. Rauws.*

In de residentie Baglen, de ambtenaar ter beschikking, *C. H. G. van Zijll de Jong en* en *H. Gaade.*

In de residentie Kadoe, de ambtenaar ter beschikking, *J. W. Mooijen.*

Militair Departement.

Ontslagen;

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de officier van gezondheid der tweede klasse *C. A. L. Pecquenr.*

Uithoofde van vertrek, eervol, als lid der directie van het fonds der verhoogde pensioenen voor de officieren der landmagt in Nederlandsch-Indie, de op zijn verzoek eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagene intendant der tweede klasse bij de militaire administratie (luitenant-kolonel) *M. Nordmann*, onder dankbetuiging voor zijne in die betrekking bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid der directie van het fonds der verhoogde pensioenen voor de officieren der landmagt in Nederlandsch-Indie de kolonel der artillerie *C. G. van Dentzsch.*

Tot kommandant der derde militaire afdeeling op Java, de kolonel *L. J. Kroll*, thans kommandant van de drie bataillons infanterie te Willem I.

Tot kommandant der drie bataillons te Willem I, de kolonel *J. A. Waleson*, thans ter Sumatra's Westkust.

Marine Departement.

Ingetrokken:

Artikel 2 van het besluit van 11 Feb. 1855 no. 10, waarbij de luitenant-ter-zee der eerste klasse *D. L. Wolfson*, onderequipagemeester te Soerabaija, is toegevoegd aan den waarnemenden havenmeester aldaar, ten einde hem in de vervulling dier betrekking behulpzaam te zijn; — zijnde hij mitsdien eervol ontheven van de hem bij dat besluit opgedragene werkzaamheden.

Toegevoegd:

Aan den waarnemenden havenmeester te Soerabaija, ten einde hem in de vervulling dier betrekking behulpzaam te zijn, *J. Tack Daansen* gepensioneerde luitenant-ter-zee der eerste klasse, commissaris van het loodswezen aldaar.

Advertentien.

Algemeene vergadering van stemgeregtigde deelhebbers in de Javasche Bank, op Donderdag den 24sten April aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, in het locaal der Bank, ten einde, naar luid van art. 46 van het octrooi, zich bezig te houden:

a. Met het benoemen van eenen directeur, ter vervanging van den heer *E. W. Cramerus*, die ingevolge art. 40 moet aftreden.
b. Met de benoeming eener commissie tot opname van de balans.
c. Met de beslissing der vraag of de Bank, na de expiratie van het tegenwoordige octrooi, zal ophouden te bestaan, dan wel het gouvernement zal verzoeken het octrooi weder voor een zeker getal jaren te vernieuwen.
d. Met de benoeming eener commissie tot onderzoek der veranderingen, welke naar het oordeel der directie noodzakelijk in het octrooi moeten worden gemaakt, wanneer voor eene verlenging mogt worden gestemd.
e. Met het vaststellen van huishoudelijke bepalingen en het overwegen van alle verdere zaken, die de directie alsdan zal voorstellen.

Wordende een ieder, daartoe bevoegd, bij deze uitgenoodigd, om alle punten welke men aan de beraadslaging dezer bijeenkomst mogt wenschen te onderwerpen, vooraf schriftelijk aan de directie mededeelen, met herinnering tevens, dat in opvolging van het bepaalde bij art. 71 van genoemd octrooi, de Bank van den 1sten tot en met den 8sten April aanstaande, voor alle aanvragen tot operatien zal gesloten zijn.

Vendutien.

Donderdag 27 Maart, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Vrijdag 28 Maart, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, van Boeken.

Maandag 31 Maart en Dingsdag 1 April, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *R. P. Tolson*, op Tana Abang, door *John Pryce & Co.*
Op Zondag 30 Maart te bezigtigen.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Soerabayasche Wees- en Boedelkamer te Probolingo: van wijlen den arabier *Berkatollah.*

Door den Gesubstitueerden Executeur te Pasoeroean: van wijlen *A. J. Haakman.*

Vertrekkende Personen.

B. Hackert en *familie.* — *T. O. Marshall.* — *J. J. T. ten Siethoff.* — *H. J. Crameer.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 17 tot en met den 22 Maart 1856.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. E. de Man*, van Onrust. — Dr. *van Leeuwen* uit het Hospitaal.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *W. Mathiew*, *H. Borel*, van Samarang. — *W. H. Ball*, van Sydney.

MARINE HOTEL. *D. van Grootveldt*, van Adelaide. — *H. Schokker*, uit het Hospitaal. — *A. Polkijn*, en *A. Visscher*, van de Reede.

JAVA HOTEL. *E. Roos* en *L. H. Smeeberg*, van Stockholm. — *E. G. Hoffmann* en *Familie*, van Sumatra. — H. *J. Reseboom*, van Samarang.

HOTEL WILLEM II. *A. Stel*, van Soerabaija. — J. H. *J. van Sinevichanes*, *Granpré Molière*, *Luijmes*, *van Bassen Jonghbloed*, van Amboina. — *von Winkelman*, van Samarang. — *C. C. de Witt*, van de Reede.

MIJNE RAADSELACHTIGE VRIENDIN. (*vervolg*)

»Morgen!" herhaalde ik gedurig bij mijzelf. En voordat den volgenden dag het bepaalde uur geslagen had, ontving ik een brief van mevrouw Poltrowsky. Zij was vertrokken en ik wist niet, waarheen. De brief was van den volgenden inhoud.

»Had ik u, mijn waardige vriend! vroeger leeren kennen, ik zou mij thans waarschijnlijk minder ellendig en ongelukkig voelen. Alleen in de wereld staande, zonder raad en bescherming, den steun van trouwe vriendschap ontberende, ben ik op dwaalwegen geraakt. Ik heb u en velen met u bedrogen en ben zelfs toen het beter gevoel in mij ontwaakte en mij mijn gedrag in zijn ware licht vertoonde, niet omgekeerd, maar heb slechts eene poging tot omkeeren gedaan, wijl ik het in mijne verblinding voor te laat hield. Thans is het ware inzigt, verzeld van zelfbeschuldiging en berouw eindelijk gekomen en heeft het besluit in mij opgewekt, om een ander beter leven aan te vangen. Gij, dien ik van het eerste oogenblik onzer kennismaking heb hooggeschat en aan wiens achting mij meer gelegen was, dan aan het oordeel der wereld, hebt deze omkeering bij mij bewerkt; en zoo gij u over de onwaardige betrekking, waarin gij mij aantreft, bedroefd mogt hebben, moet gij u thans verheugen bij de gedachte van tot mijne redding de eerste aanleiding gegeven te hebben. Wat ook verder mijn lot moog zijn, wat mij te lijden of te dragen wordt opgelegd — mijn besluit, om nimmer weder eene kaart aan te roeren, staat onwrikbaar vast.

»Vroeg wees geworden en aan de zorg van een oom toevertrouwd, wies ik zonder liefde, zonder opzigt op. Naauwelijks zestien jaren oud moest ik zonder de minste neiging een veel ouder man, een Pool, den heer Poltrowskij, trouwen en hem op een zijner goederen volgen. Hier leefden wij in de meest mogelijke afzondering, wijl mijn gemaal in den dwazen waan verkeerde van zich op die wijze het best van mijne trouw te kunnen verzekeren. Ik heb hem niet bedrogen en hem geene aanleiding tot jaloezij gegeven; maar van 't oogenblik, dat de dood mijne beide lieve kinderen ontnam, heb ik een treurig, akelig leven geleid en geen vreugde of genot gekend. Twee lange zware jaren zat ik aan het ziekbed van mijn echtgenoot geboeid, waar ik niets dan ongeduldig morren en klagen hoorde, tot ten laatste eene bijkomende beroerte aan mijn treurig plantenleven een einde maakte. Ik was nu vrij en stond alleen in de wereld. De toestand van mijn vaderland Polen — want ook ik ben eene Polin — liet zich van dag tot dag somberder aanzien. Er was niets, dat mij aan dat deel der aarde boeide. Zoo verkocht ik dan de landgoederen van mijn overleden man en trok naar Duitschland. Eerst vierentwintig jaar oud, had ik thans nog veel vreugde en genot van het leven kunnen hebben; maar ik was zoo onervaren als een kind, kende de menschen en de wereld niet en vond slechts eigenbaat, waar ik liefde verwachtte, slechts bedrog, waar ik op eerlijkheid gerekend had. Van een groot deel van mijn vermogen beroofd door een man, die mij vurige liefde voorspiegelende, van mijne onervarenheid misbruik maakte en mij overhaalde, om voor ons trouwen mijn testament te maken en hem tot universeel erfgenaam te benoemen, en van wien ik mij, gelukkig nog even tijdig gewaarschuwd, duur loskoopen moest, verliet ik Weenen, waar ik tot hiertoe gewoond had, en ging naar Baden-Baden, om mijne geschokte gezondheid weder te herstellen. Hier leerde ik het spel kennen, het eerst slechts als tijdverdrijf en modezaak beproevende, vervolgens er hart voorkrijgende en mij er eindelijk, door 't geluk verleid, met hartstogt aan overgevende. Baron Osten, later mijn handlanger, heeft de meeste schuld aan mijn verderf. Hij is een onbeduidend, nietig mensch, die mij door mij met zijne liefde te vervolgen vaak bitter verveelde, doch dien ik uit goedhartigheid niet al te streng afwijzen wilde. In zijn gezelschap bleef mij niets anders dan het spel over, waarin hij een meester was. Van whist, boston, piquet en andere spelen van dien aard ging hij eindelijk tot de gevaarlijke hazardspelen over en legde van tijd tot tijd in kleine gezelschappen eens

Advertentiën.

Getrouwd:

WERNER J. A. SMITH

met

J. C. F. LOTH,

Weduwe *Dijserinck.*

GRISSEE, *den* 2 *Maart* 1856. (605)

Getrouwd:

W. T. GOTTER

en

S. C. MEIJER.

BATAVIA, *den* 22 *Maart* 1856.

Eenige Kennisgave. (629)

Getrouwd:

ACHILLE BÉDIER DE PRAIRIE

met

MINA MADELINE CHAULAN.

BATAVIA, 26 *Maart* 1856. (639)

Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, *E. Loriaux*, geliefde Echtgenoot van

J. M. NOLTHENIUS VAN ELSBROEK,

Ridm. der O. I. Kavallerie.

SALATIGA, *den* 15 *Maart* 1856. (609)

Bevallen van een ZOON, vrouwe *M. W. V. van Son, geb. Baud.*

PATTIE, 19 *Maart* 1856. (626)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. H. van Sonsbeek, Beijnon.*

BATAVIA, 28 *Maart* 1856. (642)

Op den 3den Maart 1856, overleed te Samarang de heer *A. E. Hartevelt*, oud officier der Nederl. Marine.

(623)

Na een kortstondig doch smartelijk lijden overleed alhier in den ouderdom van ruim 40 jaren de WelEd. heer *P. Schermer.*

(600) H. LASTDRAGER.

BATAVIA, 18 *Maart* 1856.

Op de Vendutie van Donderdag 27 dezer zullen de ondergeteekenden verkoopen:

Een IJzeren Ankerketting,

lang circa 450 voet, wegende 33½ picol.

(611) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op de Vendutie van Donderdag den 27 dezer

zullen almede worden verkocht:

divers Aardewerk, Glaswerk, 30,000 stuks superieure Ganzenpennen, Rozenwater, Smyrnasche Tapijten, Goenieszakken; voorts nog: eenige Wagens, 4 goed gedresseerde Rijpaarden en 30 stuks Preanger paarden.

(632) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Boeken-Vendutie.

Op Vrijdag den 28sten Maart 1856,

zullen door de ondergeteekenden op publieke vendutie verkocht worden de Boeken en Platen, vermeld in de Catalogus, welke met den Java-Bode van den 5 Maart ll. is rondgezonden.

(619) JOHN PRYCE & Co.

Vendutie te Meester Cornelis,

op Zaturdag den 29 Maart,

voor het Commissiehuis van wijlen *H. L. E. Chun.*

van diverse Goederen, als: eenige Meubelen, Lijnwaden, Bijouteriën, Gouden Horologiën, Diamantpennen, eene bijna nieuwe en fraaije Handchais, een Kindertendi, enz. enz., zoo ook nog eene partij diverse Passementen en Wagen ornamenten. (599)

Vendutie

op Maandag 31 Maart en Dingsdag 1 April, wegens vertrek,

voor het woonhuis van den heer *R. P. Tolson*, op Tana Abang, door *John Pryce & Co.*

van eenen netten inboedel, zilver- en pleetwerk, glasen kristalwerk, eet- en theeserviezen, paarden, rijtuigen, eene fraaije collectie bloemen, enz. enz.

Op Zondag den 30sten Maart te bezigtigen. (552)

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Donderdag den 3 April aanstaande verkoopen:

250/2 nieuwe Leggers.

(636) ABEELEN, DENNISON & Co.

Vendutie

op het land Tjibaroussah.

Op Maandag den 7den April a. s. zal voor rekening van belanghebbenden en door bemiddeling van het Vendu Departement van Buitenzorg, op het land Tjibaroussah, assistent-residentie Buitenzorg, openbaar worden geveild, de aldaar nog liggende Paddie van den oogst van A°. 1855, alsmede Karbouwen en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (620)

In den loop der volgende maand zal publiek worden **GEVEILD** het Huis, thans bewoond door den Hoog Edel Gestrenge Heer *J. F. D. Bouricius*, gelegen aan het Koningsplein, zuidzijde, zijnde hetzelve inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP** en te bevragen bij

DE O. I. MAATSCHAPPIJ

VAN ADMINISTRATIE EN LIJFRENTE.

(573) (Kantoor *Batavia.*)

Droog ongemalen **Spaansch Groen**, in ballen.

Gemalen droog **Hollandsch Loodwit.**

Gemalen **Roodaarde** en **Potlood.**

Krijt (gemalen en ongemalen).

Kool- en **Zweedsche Teer.**

Geteerd Europeesch en **Manilla Touwwerk,** in alle dimensiën, bij

(634) P. LANDBERG & ZOON.

Engelsche Hang-, Tafel- en Muurlampen en Whisttafels met Lampen.

Pas aangebragt.

(613) ABEELEN, DENNISON & Co.

Amerikaansch Meel

eerste kwaliteit,

per Pond en per Vat bij

(618) LE ROUX & Co.

ALLEMANSGADING SOERABAYA.

Een groot assortiment Fransche provisiën in blik, als: Pâté de Foie d'oie de Strasbourg truffé. Pâté de Foie de Canard truffé. Pâté de perdrix truffé. Pâté d'alouette truffé. Pâté de pluviers truffé. Soupe à la Julienne. Champignons. Asperges de Coppenhagen. Truffes Pures. Petit Pois. Sardines à l'huile, in kwart blikjes, enz.

(604) DEELEMAN.

CHINESCHE VLOERMAT

bij

(612) ABEELEN, DENNISON &

REVALENTA ARABICA.

Op nieuw ontvangen 860 blikken à 1 pond,

(435) VAUPEL &

TE KOOP Een gedresseerd Rijpaard, hoog 4 voet, 2 duim. Te bevragen bij

(606) RENAU

TE HUUR Met 1 April een Huis op Molenvliet.

Te bevragen bij

(638) F. DE GROO

TE HUUR 1°. Een Huis in de Batoe Toelies, naast den heer *Sutherland.*

2°. Een Huis in de Beerendrechtslaan, bewoond den heer *von Ransow.*

(640) A. THIEBAUL

Societeit Concor

Kamers te Huur

met of zonder Meubels, bij

(597) E. RINCHO

Te Huur of te Koop.

Een Huis op Sawa Besaar en een stuk bebouwd met een Huis, Wagenkamer, denstal, Steen- en Kalkovens, met der twee Pakhuizen, Steenen- en Bamboezen Loodsen, legen op [illegible]

(602) A. L. TIETZ

129ste Frankforter Staats-Loterij.

In de 1ste klasse zijn uitgeloot de nommers 210 21034, 16570, 5222, 13960, 13686, 15859, 174 25007, 17504, 16597, 17337. houders dezer loten den verzocht die ten spoedigste franco ter verwissel in te zenden.

(565) H. M. VAN DO

BATAVIA, *Maart* 1856.

129ste

Frankforter Staats-Loterij.

Heele, Halve en Kwart Loten te bekom *f* 120, *f* 60 en *f* 30, bij

(189) H. M. VAN DORP,

te Batavia.

STAATS-LOTERIJ

van het Keurvorstendom Hesse

Loten in deze loterij, benevens de Prospectussen te bekomen te Batavia en Samarang bij de heeren *Haren Noman & Kolff.*

De prijs van ieder lot is *f* 12.

(536) MORIZ STIEBEL ZONEN,

te Frankfort a/M.

---

eene bank aan, en toen hij bemerkte, dat mijn werkelooze geest zich aan deze nieuwe afleiding, aan deze gevaarlijke spanning met hartstogt overgaf, voerde hij mij met systematische berekening van trap tot trap verder, tot ik eindelijk zoo ver kwam, als gij ongelukkig met eigen oogen gezien hebt. Dat was na den tijd, waarvan ik in het begin van mijn brief sprak, toen ik, mij mijne levenswijze schamende, besloten was, die met eene minder onwaardige te verwisselen. In eene opwelling van moed rukte ik mij van mijne banden los, hopende, op die wijze ook van den mij lastig aanhankelijken baron Osten ontslagen te zullen geraken; doch 't zij uit wezenlijke verknochtheid of wijl hij van 't geluk, dat mij overal volgde, nog verder voordeel hoopte te zullen trekken, — genoeg, hij zwoer, dat hij mij tot het einde van de wereld volgen zou. Waar ik heen gaan wilde, wist ik op dat oogenblik nog zelve niet, maar 't moest naar eene plaats zijn, waar ik niet langer aan de verleiding van het spel was blootgesteld. Osten had G. als eene stad hooren roemen, waar 't gezellig verkeer veel aangenaams had. Zoo trokken wij dan naar G., en daar ik vreesde, dat mijn naam hier bekend mogt zijn, nam ik dien van gravin Rosen en met hem de tegenwoordig in de groote wereld zoo vaak aan te treffen manieren eener voorname geblaseerde dame aan, onder welk masker ik dan ook gelukkig mijn doel bereikte. Slechts één die door zijne menschenkennis en physiognomiek scherper zag en mij wantrouwde. Deze éène waart gij. Aanvankelijk voelde ik vrees voor u en bewaakte mijne woorden en blikken. Toen ik u echter leerde kennen en schatten, toen gij mij achting afdwongt, had ik gaarne mijn verloopen leven vergeten en ware gaarne weêr van nieuw begonnen. Hoe zwaar 't mij overigens viel, de mij tot gewoonte geworden afleiding van het spel geheel op te geven, kan ik onmogelijk beschrijven, en toch waagde ik niet, mij aan het gevaar, om den sluimerenden hartstogt weder op te wekken, door het in G. druk gespeelde boston bloot te stellen. Osten hield het nog veel minder uit en stelde zich voor den dwang schadeloos door met eenige vertrouwden 's nachts te spelen, wat echter diep geheim gehouden werd. Ik had, zoo lang ik in G. was, geen kaart aangeroerd tot op dien u nog wel bewusten avond, toen gij, van eene reis teruggekeerd, nog laat in het gezelschap kwaamt en ik door de gastvrouw dringend aangespoord was, de partij vol te maken. Uw waarnemende en tegelijk bestraffende blik, alsof gij mijn hartstogt gekend hadt, trof mij als een bliksemstraal. Had ik mij toen aan u ontdekt en bij u bijstand tegen mijne zwakheid gezocht, dan ware ik misschien vroeger gered geworden; doch de vrees dat ik uwe verachting op mij laden zou, verhinderde de volvoering van dit moedig besluit. Ik zweeg, maar van dit oogenblik had ik in G. geen regte rust meer, en d Osten 't niet aan gedurigen aandrang liet ontbre om die vervelende plaats te verlaten, en mijne buitendien uitgeput was, beging ik de dwaasheid van gehoor te leenen en met een leugen uit G. te vertr ken. Toen ik zoo eens weder zonder steun of doel de wereld was gestooten, kostte het Osten wei moeite, mij andermaal op den voor kort eerst verl levensweg te brengen. Ik begon op nieuw te spel met geluk te spelen, en eindelijk zelve bank te h den. Zonder uwe tusschenkomst, die van zoo v ongeluk vergezeld ging, als een mensch zelden op avond treffen kan, zou ik misschien tot het einde m levens op dat onwaardig pad zijn voortgewandeld. mij voor 't oogenblik geheel verbijsterende verlies, we tegenwoordigheid en de daardoor bij mij verw schaamte, dat ik mij zóó aan u vertoonen mo dwongen mij den stillen eed af van nooit weder kaart te zullen aanroeren. Ik voel mij sterk gen om dien te houden, schoon slechts dan, als ik vooreerst aan de wereld onttrek en mij in de eenz heid begraaf. Van mijn vroeger groot vermogen ik weinig, maar toch genoeg nog overgehouden, een onafhankelijk leven te leiden. — Wanneer gij ze regels leest, ben ik reeds ver weg. Doe geen te, om mij te volgen; doch gun mij een plaats uwe herinnering, tot ik eens op uwe vriendschap

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Vendredi, 28 Mars 1856,

Cinquième représentation de l'Abonnement supplémentaire.

l'Auberge des Adrets.

Drame en 2 Actes.

On commençera par

LE CHALET.

Opéra Comique en 1 Acte.

Le Spectacle commencera à **Sept heures précises.**
(627)

Verloren

eene **Zak-Almanak** van 1856, toebehoorende aan den heer *de Stuers* op Cramat. De vinder wordt beleefd verzocht dit boekje aan den eigenaar terug te geven.
(633)

Verloren

[...]nde van Salemba naar de Stad, een Zakdoek met een [...] sleutels. De vinder kan dezelve tegen erlanging [...] eene goede belooning terug bezorgen bij den uit[...]er van dit blad. (641)

De heer *J. H. M. Ohl* heeft de generale procuratie onzer firma.

(621) P. KERVEL & Co.

SOERABAYA, 1 *Maart* 1856.

In zeker min duidelijk artikel in de *Tjaraka Welanda* van 24 December j.l., wordt gesproken van *een weggejaagden opziener*, die tevens associé zou zijn van den steller van het stuk in den *Indiër: Strafoefeningen, ens.*

Zoo met die verwarde aanwijzing ondergeteekende bedoeld mogt zijn en de schrijver verder te kennen wilde geven, dat *hij medeauteur of inblazer is* van het stuk: *Strafoefeningen, ens.*, alsdan verklaart *hij* dat beweeren *voor dubbelen laster.*

(624) DE GRAAFF.

Een jong mensch, Hollandsch, Fransch, Duitsch en Engelsch kunnende corresponderen en niet onbekend met de assurantie, wenschte op een handelskantoor alhier geplaatst te worden. Adres letter D, *Lange & Co.* (637)

De ondergeteekende verwittigt bij deze het publiek, dat het hem toebehoorend **Rotterdamsch Hotel**, ook na het vertrek van Mevrouw *Waits* op 1 April aanstaande, bij voortduring op denzelfden voet zal blijven gecontinueerd.

(635) E. WIJSS.

Met de stoomboot, primo Februarij van Padang vertrokken, is onder anderen naar Java verzonden, edoch vermist, eene gewone roode geneverkist, gesloten met een zwart hangslot, en inhoudende Naturaliën, enz., diegene welke dezelve abusivelijk mogt hebben in ontvangst genomen, of nadere inlichtingen dienaangaande geven kan, wordt vriendelijk verzocht hiervan berigt te willen geven aan de heeren

(631) VAN OMMEREN, RUEB & Co.
te Batavia.

Loge de Ster in het Oosten.

Receptie in den 3den graad, op Donderdag den 27 Maart 1856, des avonds ten 7½ ure.

De 2de Secretaris der Loge,

(614) D. JANNETTE WALEN.

Militaire Societeit Concordia.

Buitengewone Algemeene Vergadering,

op Zaturdag den 29 Maart 1856, des Avonds ten 8 ure.

De Secretaris,

(595) E. R. GOTELING VINNIS,

Let Wel!

De ondergeteekende verzoekt belanghebbenden wel indachtig te willen zijn, dat alle annonces voor den *Java-Bode*, zoowel als bestellingen op dat blad en daarop betrekking hebbende reclames, **franco** moeten worden ingezonden, zullende daaraan, in het tegenovergestelde geval, geen gevolg worden gegeven.

De Administrateur,

(616) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 22 *Maart* 1856.

Opvoedings-Inrigting

voor een zestal jonge lieden van fatsoenlijken stand, gevestigd te Amsterdam, onder bestuur van **J. Rittner Bos.**

Inlichtingen bij de Heeren:

B. Weijmar, firma *B. Kopersmit & Co.*, te Batavia.
P. A. Ostgens van Waveren Pancras Clifford, } te Amsterdam.
C. Faber Boissevain,
G. W. van Barneveld Kooy,
Mr. *P. Lijndrager Jr.*,

(526)

Iemand van goeden huize, die na ruim 13 jaren zijne opvoeding in Nederland te hebben genoten en sedert 14 jaren in sedentaire of ambulante betrekkingen op Java en Sumatra in Gouvernements dienst te zijn geweest, eene grondige kennis bezit van Inlandsch bestuur, land, taal en volk, die het Fransch spreekt en schrijft en niet onervaren is in de Engelsche taal, voor redactiewerk te bezigen, zag zich gaarne geplaatst in een handelshuis dan wel als administrateur op eene landelijke onderneming op Samarang, Sourabaya of in de binnenlanden van Java en zulks op eene naar verdienste te stellen bezoldiging.

Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren met brieven franco onder lett. O. Z, bij den boekhandelaar

(596) H. M. VAN DORP.

Het Vergaan van het Nederl. Barkschip AERD VAN NES,

benevens de lotgevallen der bemanning bij haar jammerlijk rondzwerven gedurende bijna zes maanden in 1854; beschreven door *F. M. Carsjens*, gezagvoerder van dien bodem. Ad *f* 2 te bekomen bij

(617) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Naar Samarang.

Bij tijdige aankomst van de verwacht wordende **Mail**, zal het stoomschip **Koningin der Nederlanden** op den 30sten dezer naar Samarang vertrekken.

Nadere inlichtingem te bekomen bij

(625) MACLAINE, WATSON & Co,
Directeuren der N. I. Stoomboot-Maatschappij,

BATAVIA, *den* 25 *Maart* 1856.

Passage naar Rotterdam

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch schip **Maria Elisabeth**, kapitein *K. J. Jonker*, om in het begin der aanstaande maand van hier te vertrekken.

Deze bodem is voor den overvoer van passagiers zeer goed ingerigt en aan familien dan wel afzonderlijke personen te recommanderen.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te wenden tot

de Agenten,

(623) DE WEERDT, RUYL & Co.

BATAVIA, 25 *Maart* 1856.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch barkschip **Estafette**, kapitein *A. M. H. Rietveld.* Hetzelve is bijzonder goed voor passagiers ingerigt, en zal vermoedelijk in het laatste gedeelte der maand April van Batavia vertrekken. Adres bij

de Agenten,

(628) HAAGER & SCHUURMAN.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden, het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers zeer goed ingerigt Nederlandsch schip **Rijswijk**, gevoerd door *J. R. Bijl.* Deze bodem wordt in het begin der maand Mei van Soerabaya alhier terug verwacht, om spoedig daarop naar Rotterdam te vertrekken.

Voor informatien gelieve men zich te adresseren te Soerabaya bij den Gezagvoerder, en alhier bij

de Agenten,

(630) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 26 *Maart* 1856.

BATAVIA.

Zaturdag den 22 dezer was de landingsplaats alhier weder getuige van een plegtig en treffend afscheid. De intendant 2de klasse, (luitenant kolonel) *M. Nordmann*, die onlangs, na een bijna dertigjarig verblijf in deze gewesten, op verzoek eervol uit Z. M. militaire dienst is ontslagen, met behoud van regt op pensioen, en met het schip *Nederland*, kapt. *Huidekooper*, naar het Vaderland terugkeerde, werd daar afgewacht door zijne talrijke vrienden en bekenden, om hem een laatst vaarwel toe te roepen.

Behalve de vele hoofd- en subalterne officieren van alle rangen en wapens, bevonden zich alle te Batavia aanwezige officieren der militaire administratie daar, om hem hunne onverdeelde gevoelens van hoogachting en toegenegenheid te betuigen, die hij zich, gedurende zijn lange eervolle loopbaan, door zijne voortreffelijke hoedanigheden als mensch en chef had weten te verwerven.

Ten blijke dier bijzondere hoogachting, hebben de officieren der militaire administratie den vertrekkende als een stoffelijk aandenken, een buitengewoon fraaije Cassette ten geschenke aangeboden.

— Men schrijft ons van Ampenam, dd. 20 Febr. jl.

In een uwer nommers van December jl., las ik een berigt omtrent Ampenam, dat de radja van Lombok 230 menschen en welligt meer om het leven had laten brengen, zonder dat de reden er van bekend was, en dat deze vorst zich willekeurig bezwarende bepalingen voor den handel veroorloofde, waarover wij vermeenen, dat u nadere inlichtingen niet onaangenaam zullen zijn, ten einde de berigten deswege in uw blad te kunnen verbeteren.

Het eiland Lombok draagt ten onregte dien naam, welke alleen toebehoort aan eene kleine haven aan de oostzijde aan straat Allas gelegen. Welligt hebben de eerste Europesche bezoekers die kampong het eerst aangedaan en den naam daarvan aan het geheele eiland gegeven. Oorspronkelijk is het het land van Sassak en Selaparan, waarvan de Sassaks ook nu nog de talrijkste bevolking uitmaken. Zij hebben eene afzonderlijke taal en veel overeenstemming in aard en karakter met de Javanen, en belijden de Mahomedaansche godsdienst. Het Hindoeïsme schijnt in vorige tijden niet hier doorgedrongen te zijn zoo als op Java, en zijn zij van een oorspronkelijk heidendom tot het Mahomedanisme overgegaan (ook in die godsdienst zijn zij nog zeer onwetend). Zelden vindt men er die Maleisch kunnen lezen of schrijven. Voor circa 200 jaar breidden de Balinesche vorsten hunne overwinningen tot op dit eiland uit. Die van Karang Assam droeg alhier dien titel en er bestaat nog eene kampong van dien naam. Een ander Balineesch vorst (waarvan de afstammelingen Anak Agon Oera en Anak Agon Gede in leven zijn) en waarvan de laatste het bewind uitvoert, hebben nog te Mataram hunnen zetel.

Omtrent 15 jaren geleden is het rijk van Karang Assam door laatstgemelde overweldigd en het geheele eiland van Sassak en van Selaparan onder hun gebied gekomen. Ten tijde van den laatsten oorlog der Nederlanders tegen Bali, ondersteunden zij het gouvernement met ruim zooveel hulptroepen als door hetzelve werden aangevraagd, en werd het bestuur over het rijk van Karang Assam op Bali, door het gouvernement aan hen opgedragen.

Intusschen zijn zij strenge handhavers der Balinesche Hindoegodsdienst en wetten. Overspel en tot zelfs ge-

---

achting kan aanspraak maken. Zoodra ik mij weder eenigzins kalm en rustig voel en een nieuwen werkkring en bestemming gevonden heb, zult gij van mij hooren. Tot zoo lang vaarwel!

Anastasia."

Ik deed geen moeite, om haar spoor uit te vinden, en liet haar alleen den ingeslagen weg volgen. Osten was er nog; hij wist niets van haar; had haar sedert zij gisteren aan mijn arm de speeltafel verliet niet weder gezien en scheen zeer ongerust over hare verdwijning. Deze omstandigheid was mij tot troost. Nog dienzelfden avond verliet ik Wiesbaden, zonder mij om de tallooze physiognomiën, die mij op reis troffen, te bekommeren, naar mijne woonplaats terug en dacht eerst weder aan studie, toen ik voor de van Anastasia ontworpene teekening zat. Nu was mij de niet te ontraadselen trek in haar schoon gelaat, het zeker iets in hare ondoorgrondelijk oogen, dat ik vroeger nog nooit in een vrouwelijk wezen ontdekt had, verklaarbaar. Ook de zenuwachtige beweegelijkheid der fijne, teedere handen, die mij tot allerlei gissingen verleidde, was thans opgehelderd. Zij stond met de hartstogtelijke liefde tot het spel in de naauwste betrekking.

Lang nog bleef de herinnering aan de schoone, ongelukkige vrouw mij levendig bij. Ik dacht vaak met diepen weemoed aan haar en verlangde iets van haar te hooren of zij kracht had gehad, om haar voornemen getrouw te blijven of zij vergoeding voor het verlorene gevonden had. Daar kreeg ik eindelijk een brief uit een afgelegen hoek van Zwitserland, waarheen zij met het overschot van haar vermogen de wijk had genomen. Zij schreef kalm, tevreden met het door haar zelve gekozen lot, dat zij niet nader aanduidde, dankbaar voor hare wedergeboorte, vol verlangen, om mij, die haar goede engel geworden was, nog eens weder te zien.

Ik ging op reis en vond mijne vriendin in eene eenzame streek, op het land, in een klein, aardig ingerigt huisje, aan de zijde van een jongen, beminnelijken geestelijke, dien zij voor eenige maanden getrouwd had. Dat was dus het door haar zelve gekozen lot. Haar man kende de geschiedenis van haar leven; zij had hem niets verzwegen. Hij ontving mij met groote hartelijkheid, en ik sleet eenige onvergetelijke weken in deze stille afzondering, in den kring dezer gelukkige menschen. De uitdrukking van Anastasia's gelaat was geheel veranderd. Geen spoor meer van de aangenomen geblaseerdheid, die te G. in hare trekken moest te lezen zijn en even weinig van den verderfelijken hartstogt, dien ik, hoewel niet sterk uitgedrukt, te W. had waargenomen. Enkel goedheid en welwillendheid, zachte vrouwelijkheid, verdonkerd door een ligten zweem van droefheid en berouw over haar vroeger leven, drukten zich in het liefelijk, altijd nog edel en schoon gelaat uit. Ik teekende haar ten derden male en bewaar nu deze drie portretten, niet alleen als onschatbare studiën, maar ook als voor mij een heiligdom. — Gezien heb ik het origineel later niet weder, maar wel vaak van de lieve predikantsvrouw gehoord, daar wij eene levendige briefwisseling onderhouden.

Snippers.

Glas is een gevaarlijk ding voor de menschen; menig jonge dame wordt gek door haar spiegel, en menig jong man dito dito door het drinkglas.

Het weldadigste bezoek, dat een mensch afleggen kan, is als hij tot zich zelf komt, want dan leert hij iemand kennen, die zeker wel iets voor hem doen kan, als hij maar wil.

Niet elke despotie is af te keuren; wij kennen er zelfs eene, die zeer aanbevelenswaardig [...] is — die tegen zich zelf.

ringe diefstal worden met den dood gestraft en, hoewel niet zeer menigvuldig, gebeurt het echter ook nog dat vrouwen levend met de lijken hunner mannen verbrand worden of den krisdood ondergaan, en voorzeker ware het wenschelijk, dat deze heidensche gewoonten door mildere zeden mogten vervangen worden. Het bestuur is overigens veel minder drukkend voor de bevolking dan in de Mohomedaansche staten in Indië. Het opiumrooken is verboden, de opbrengsten zijn geregeld en daardoor de landbouw bloeijende, de producten zijn overvloediger en het debiet van Nederlandsche fabricaten grooter dan op eenige andere eilanden beoosten Java gelegen, iets hetwelk dit eiland zoowel voor handel en scheepvaart, als voor nijverheid in het algemeen, belangrijk maakt, waarom het tegenwoordig bestuur aanspraak heeft op de voorkeur van het gouvernement boven zoo vele Mahomedaansche vorsten, die den geringen man bijna alles ontnemen, wier rijken niets opleveren, en waarvan niemand voordeel heeft.

Deze bloei en welvaart onder de bevolking schijnen de begeerlijkheid van Arabische hadjis nog al op te wekken, die hier gaarne een Mahomedaanschen vorst aan het bestuur zouden zien, onder wien zij beter hunne oogmerken konden bereiken. Reeds meermalen hebben zij de Sassaksche bevolking tot oproer aangezet en werden eenige hunner reeds vroeger met den dood gestraft. Hierdoor niet afgeschrikt, hebben zij in de laatste tijden op nieuw pogingen aangewend en werd er eene zamenzwering ontdekt, ten gevolge waarvan 8 Sassakers (voornamelijk de hoofden) in het laatst van November werden ter dood gebragt. Tegen het laatst van December barstte er op nieuw een oproer in het noord-oostelijk gedeelte van Lombok uit, waar de Sassaksche bevolking het talrijkst is, en hadden eenige hoofden zich opgeworpen met een getal van 4 a 5000 man. Onmiddelijk werden te Mataram strenge maatregelen genomen en in 2 dagen 15 000 man op de been gebragt, die later tot 30 à 40.000 man aangroeiden, meerendeels voorzien van geweren en de overige met zeer lange pieken en in volle kleedij ten strijde uitgedoscht. Dadelijk werd het oproer dan ook gedempt, een paar hoofden gevangen genomen en met den dood gestraft. Twee anderen waren voortvlugtig. In een kleine kampong werden de huizen verbrand en overigens keerde de geheele bevolking tot den rustigen landbouw terug, en ziet men hen nu allerwege in hunne sawahvelden bezig. Intusschen worden de Arabieren nu nog sterker dan vroeger buiten het binnenland geweerd en zegt men, dat het verzamelen in de missigits tot het doen van gebeden verboden is. Welligt zal dit gebod later worden ingetrokken, zoodra het bestuur overtuigd is, dat er geen misbruik van wordt gemaakt, om politieke oogmerken te bereiken, dewijl het vroeger voor de Mahomedaansche godsdienst zeer toegevend was en de Mahomedaansche kampongs zelfs veel betere missigits hebben dan in de Mahomedaansche staten.

De willekeurige bepalingen van den vorst omtrent den handel bestaan daarin, dat de handel hier vroeger uitsluitend door de bandaars moest geschieden, die daarvoor jaarlijks een bepaalde som aan den vorst moesten opbrengen. Sedert den aanvang van dit jaar moeten zij, in plaats eener vaste som, voor uitgaande regten benevens ankerage gelden betalen, welke verandering te hopen is, dat verder zal leiden tot eene geheele afschaffing van het bandaarschap, zoodat [illegible] in den vervolge slechts matige in- en uitgaande regten zullen geheven worden, waarin dus geen reden tot meerder bezwaar dan vroeger te vinden is.

Nog hebben wij hierbij de treurige berigten te laten volgen, dat op Woensdag den 6 dezer, des avonds ten 7 ure, alhier plotselings een brand uitbrak, die, van eenen hevigen noordewind vergezeld, zoodanig woedde, dat binnen een paar uren tijds bijna geheel Ampenan in de asch werd gelegd. De brand begon in eene loots, digt bij de bergplaats van J. P. Freyss & Co., waardoor deze het eerst verteerd werd, en verspreidde zich verder door de bergplaatsen van de bandaars Oewaslahea, Waijang, Keang en te gelijker tijd door de Boeginesche kampong, waarin alleen een paar huizen overbleven. De oorzaak wordt aan ongeluk toegeschreven. Door de snelheid van den brand kon er niets geborgen worden en wordt de schade op 100,000 doll. begroot. Gelukkig zijn er geen menschenlevens te betreuren, maar vele huisgezinnen zijn daardoor ongelukkig geworden. De radja liet dadelijk door den eenig overgebleven bandaar Bopinck aan alle behoeftigen rijst uitdeelen, en stond een houten gebouw, digt bij de groote Bazaar gelegen, aan de aanwezige Europeanen af.

Acht dagen later had er weder een zeer treurig voorval plaats. Van de schepen, die ter reede lagen, begaven kapitein Wood, voerende de Malacca, kapitein Mason, van de Margaret en kapitein Dryburg, van de Duncan, zich met 3 Europesche en 2 inlandsche matrozen ten drie ure naar den wal, en wilde kapitein Mason bij eene hevige branding de rivier insturen, waarvan het gevolg was, dat de boot omsloeg en allen door de branding moesten heenworstelen, waarin kapitein Mason en Dryburgh benevens 1 Europeesch matroos omkwamen, en de overigen zich slechts met het grootste levensgevaar konden redden. De beide kapiteins werden ter aarde besteld doch het lijk van den matroos is nog niet gevonden. Het geval is zooveel te meer betreurenswaardig, dewijl kapitein Mason nog gewaarschuwd was, niet op de rivier aan te sturen maar op de plaats waar de vlaggestok staat, terwijl bovendien in den namiddag de branding altijd het hevigst is.

Samarang 21 Maart. Op den 13den dezer is een javaansch kind, genaamd *Braboek*, oud 9 jaren, dochter van den javaan *Satroeno*, wonende in de dessa Djenar, district Troeko, terwijl zij door den vader om een aalmoes naar de dessa Limbangan, district Bodja, was gezonden, aldaar door den bliksem getroffen en gedood.

(*Sam. Cour.*)

Soerabaija, 19 Maart 1856. Zaturdag den 15den dezer werd door den Landraad alhier regt gesproken in de volgende zaken:

1o. Diefstal met inbraak, ten huize van den heer B. op Simpang.

2o. Diefstal met inbraak, ten huize van den heer J. in den gang Embong Malang.

3o. Diefstal met inbraak en ondergraving, ten huize van den koopman M. in het Chinesche kamp.

4o. Diefstal met inbraak, ten huize van den Raden *Pandji Tjokro Kesoemo*.

In deze zaken waren een aantal van 27 beklaagden, waarvan veroordeeld als:

Drie tot 10 jaren kettingarbeid met bannissement, 40 rottingslagen en een half uur te pronkstelling.

Acht tot 8 jaren kettingarbeid met bannissement, 40 rottingslagen en een half uur te pronkstelling.

Elf tot 5 jaren dwangarbeid op Java.

Een vrijgesproken, en

Vier, als beschuldigd van diefstal met inbraak en moord, verwezen tot eene hoogeren regter.

— Eenige dagen geleden, werd door den zoon van zekeren Arabier verloren eene som van *f* 1000 rec. Eerst 24 uren later kreeg de vader van het gebeurde kennis, die daarvan aan de politie mededeeling deed, met dat gelukkig gevolg dat genoemde som, op weinige guldens na, aan den eigenaar zijn terug bezorgd.

(*Oostpost.*)

NEDERLAND.

Cappelle Langstraat, 3 Dec. Dezer dagen gebeurde hier een droevig ongeluk bij het afleveren van ossen in het regthuis. Een dezer dieren werd woedend, nam een drijver op de horens en wierp hem zoo geweldig in de hoogte, dat hem door den val de beide schouders ontwricht werden en hij bovendien nog ligte verwondingen bekwam door een tweeden aanval van den os. De verwonde is onmiddelijk in het regthuis opgenomen en door spoedig aangebragte geneeskundige hulp heeft men hem tot dusverre in het leven behouden.

Kampen, 6 Dec. Heden mogen omstreeks tien ure, heeft in de nieuwe alhier opgerigte stroopapier-fabriek, der heeren Ehrenfeld en Rering, een droevig ongeluk plaats gehad. Ter gelegenheid dat men daar heden het eerste papier maakte en ongeveer één uur daarmede bezig was, is onverwachts de droog-cilinder gesprongen, zonder dat men voor alsnog de oorzaak daarvan kan vermoeden. Door dit ongeval zijn zes personen, waaronder de heer Ehrenfeld, meer of minder gekwetst geraakt; de heer Ehrenfeld heeft eene allerbelangrijkste verwonding aan het hoofd bekomen; den stoker de Klerk is het regterbeen verbrijzeld, terwijl de vier overigen op verschillende plaatsen van het ligchaam brandwonden gekregen hebben.

Sneek, 5 Dec. Dat een ezel zich geen tweemaal aan denzelfden steen stoot, is een bekend spreekwoord, en dat het niet altijd op menschen van toepassing is, heeft het navolgend voorval hier weder geleerd. Een boer, die gewoonlijk de markt bezocht, had zich op marktdag, drie weken geleden, door een paar sirenen in haar hol laten lokken (want huis mag het niet heeten); daar had men aldra zijn zakboekje, waarin een waarde aan papier in bank- en muntbilletten van *f* 700, buit gemaakt, en de bestolene, zich schamende, hield het voorval geheim. De ontvangen les, welligt door de welvaart dien deze stand geniet, spoedig vergeten zijnde, ging hij gisteren andermaal daar heen, en nu moest hij wederom een zakboekje met buidel ter gezamenlijke waarde van ruim *f* 500 achter laten. Daar echter de schuldigen wel zorgden, dat de policie niet al te spoedig van een en ander kennis kreeg, werd deze eerst geruimen tijd later van het voorgevallene onderrigt, waarop spoedig de beide vrouwen werden aangehouden, hoewel het in weerwil van de naauwkerigste nazoekingen niet mogt gelukken de geldswaarden in handen te krijgen.

's Gravenhage, 10 Dec. In de afgeloopen werk is door een reiziger, die nachtverblijf gehouden had in het *Hôtel Fuhri*, ten nadeele van een mede daar logerenden heer, een diefstal van ongeveer *f* 600 aan bankpapier gepleegd. De dief door een inspecteur van policie en een bediende van gemeld hotel, naar Amsterdam nagereisd zijnde, is onze policie en die van de hoofdstad er spoedig in geslaagd hem in handen te krijgen met een gedeelte van de buit. Ruim *f* 250 had hij reeds verteerd.

Hardinxveld, 9 Dec. Eenige huisgezinnen rusten zich in deze gemeente uit, om met het aanstaande voorjaar naar de Vereenigde Staten van Noord-Amerika te vertrekken, en hebben bereids hunne vrij aanzienlijke bezittingen verkocht. Ook aan de overzijde der rivier hebben onderscheidene personen in het dorp Sleeuwijk hunne goederen verkocht, om met de eerstgenoemden het vaderland te verlaten en zullen zij waarschijnlijk nog door anderen worden gevolgd. Deze welgestelde burgers worden tot die landverhuizing uitgelokt door brieven van hunne vrienden, vroeger uit deze streken naar den staat Illinois vertrokken. Zij behooren allen tot de christelijk afgescheidenen van de Hervormden.

— In het jaar 1856 is een belangrijk hemelverschijnsel te verwachten. De terugkomst wordt namelijk te gemoet gezien van de groote komeet van het jaar 1556, die destijds alle geleerde pennen in beweging bragt, en het bijgeloovig volk met schrik en angst sloeg. Met betrekking tot het juiste tijdstip der verschijning zijn de sterrekundigen het nog niet geheel eens; de terugkeer dier komeet om de drie honderd jaren is echter, volgens hen, zoo goed als zeker.

— Met genoegen en belangstelling vernamen wij uit de jongste berigten met de stoompakket *le Gange* te Marseille aangebragt, dat onze landgenoot de heer F. W. Conrad, lid der internationale commissie voor de doorgraving der landengte van Suez, tot voorzitter dier commissie is benoemd. Deze commissie was vóór 23 Nov. jl. aan Said-pacha, onderkoning van Egypte, voorgesteld.

— Het heeft de aandacht van Z. Exc. den minister van oorlog getrokken, dat de manschappen tot de reserve der nationale militie behoorende, zich bij provinciale kommandanten of chefs der corpsen hebben vervoegd, met verzoek om onder de wapenen te treden; en aangezien in de militaire bepalingen niet voorkomt, dat zoodanige manschappen vóór den bepaalden tijd onder de wapenen kunnen komen, zonder eene verbindtenis voor zes jaren aan te gaan, zij ook steeds zijn afgewezen geworden. Op grond van het groot aantal ontbrekende vrijwilligers, gevoegd bij de aanhoudende duurte, die het voor velen onmogelijk maakt aan den kost te komen, heeft Z. Exc., onder dagteekening van 6 no. 17 b, voormelde autoriteiten aangeschreven, miliciens der reserve, die zich mogten aanmelde werkelijke dienst zullen worden opgenomen, zond zij eene verbindtenis behoeven aan te gaan, en moeten voorzien zijn van een bewijs van het b hunner woonplaats, *dat zij niet in hun onderhoud nen voorzien.* Al verder is daarbij bepaald dat nige manschappen, wanneer de overige leden h ligting onder de wapenen zijn, zij met deze ten van groot verlof en andere gunsten weder geheel worden gelijk gesteld.

De Gedenkschriften van den Generaal von G

Het Nederlandsche, zoowel als het Duitsche pu zal met belangstelling vernemen, dat te Leipzi uitgave wordt voorbereid der gedenkschriften van generaal Friedrich von Gagern, in zijn leven gouver der residentie en provinciale commandant van Zuid-land. De broeder van den afgestorvene, de voorm voorzitter van de Frankforter nationale vergade vrijheer Heinrich von Gagern, heeft zich met de re tie van het werk belast, waarvan het eerste deel daags het licht zal zien. Daar de lotgevallen van de leden dezer opmerkelijke familie in een naauw band staan, zal men hier te gelijker tijd eene ges denis van dat geslacht ontvangen, hetwelk zijne di ten nu eens aan de Nederlanden, dan weder aan vaderlandschen bodem wijdde. De hoofdinhoud e van het werk zal Friedrich Balduin von Gagern be fen, over wiens dood in het gevecht bij Kander, den 20sten April 1848, nog een geheimzinnige sl ligt. Reeds in 1814 was hij, even als zijn vader von Gagern, in Nederlandschen dienst; als adjudant den generaal Perponcher riep hij lord Wellington Brussel tot den slag bij Quatre-Bras op, in welken gewond werd, en bleef sedert, na in 1816 en 1817 Heidelberg zijne in 1810 te Göttingen aangevang studien te hebben voltooid, onafgebroken in Nederla sche dienst, in welke hem talrijke militaire opneming en landmetingen in het groothertogdom Luxemburg w den opgedragen, terwel hij in de jaren 1825 van w Nederland tot de militaire bondscommissie behoorde. den veldtogt van 1830 en 1831 nam hij deel, stond 1838 bij het leger in Noordbraband en begeleidde 1839 prins Alexander op eene reize naar Rusland; dagboek dezer reis, vol van opmerkelijke mededeeling omtrent Rusland en het Russische hof, zal in het a gekondigde werk mede het licht zien. Na in 1838 de cavalerie te zijn overgegaan, werd hij in 1844 ge raal en adjudant des konings. Als zoodanig werd naar Oost-Indie gezonden, nam gedurende eene dri rige reize het leger en de vestingen van Java in oog schouw, bereisde Sumatra en bezocht Engelsch Ind In 1847 kwam hij over Bombay en Egypte te 'sGrave hage terug, waarna hij tot de bovengemelde hooge b trekkingen benoemd zijnde, in 1848 zich uit Nederla verwijderde en in Baden den dood vond.

ENGELAND.

Het monsterschip *the Great Eastern* zal 10,000 t nenlast houden en voortgestuwd worden door rad ren en schroef. De schroefbout is het zwaarste st gesmeed ijzer in de wereld en weegt 35 ton, is 47 v lang en heeft 22¾ duim in doorsnede. De jollen, in getal, zullen [illegible] nen op- en nedergelaten worden door waterkracht. He roer van het schip zal gestuurd worden met behulp va eene kleine stoommachine van eenige paardenkrach Dit vaartuig is op stapel gezet te Millwell, op de we van den heer Scott Russell en zal in ongeveer twa maanden gereed zijn.

— De volgende statistiek bewijst hoe de behoefte der Londensche bevolking toegenomen zijn. Van 18 tot 1846 werden er jaarlijks voor 170,000 fr. aan eije ren uit Belgie aangevoerd. In 1847 nam die aanvo toe, totdat hij in 1852 tot 800,000 fr., in 1853 to 1.200 000 fr. en in 1854 tot 1,449,000 geklommen wa Ook uit Portugal wordt eene groote hoeveelheid eijer aangevoerd. De prijs, die eenigen tijd geleden te Li sabon *f* 2.40 de honderd was, is nu *f* 7,50. (Waar schijnlijk daalt die echter weder, nadat aan de behoeft voor Kerstijd voldaan is).

Londen, 20 December. Het *Banffshire Journal* do hulde aan de volharding van kapt. Linnemann, va het Hollandsche vaartuig *Jeannette*, dat te Perth bevrach werd, om eene lading haring te Lybster in te neme en den 6 November met onstuimig weder vertrok. Se dert niets vernomen hebbende van het scheepje en h weder zeer stormachtig geworden zijnde, veronderstelde de bevrachter, dat de *Jeannette* een veilig heenkome gezocht had zonder zich verder om de lading te bekom meren, toen hij den 11 dezer maand een brief uit Lyb ster ontving, houdende berigt, dat kapt. Linneman zich aldaar goed en wel bevond en bezig was zijne la ding in te nemen. Hij had ruim vier weken tegen de baren der Noordzee gekampt zonder het doel zijne reis op te geven, en had geen andere verlies geleden da eenig zeil. De bevrachter van de *Jeannette* heeft zijne agent gelast deze volharding te beloonen.

— De koude is dezer dagen zoo sterk geweest, d het uurwerk der groote klok van St. Paul is blijv stilstaan.

— *Londen*, 22 December. De *Daily News* berig uit eene goede bron te weten, dat Oostenrijk zich ni zoodanig heeft verbonden tegenover de Westersche mo gendheden, dat het zich niet zou kunnen losrukken verder, dat de meerderheid der Fransche ministers ge looft aan de aanneming der vredes-voorwaarden doo Rusland, en dat bij de minderheid der Engelsche mi nisters hetzelfde gevoelen heerscht; eindelijk dat d Grieken te Londen, die tot dusverre stout volhield dat Rusland toestemmen zou, minder vertrouwen sch nen te hebben dan vroeger.

De correspondentie uit Sebastopol tot 8 December l vert niets belangrijks. De tegenwoordigheid der Russi sche legers kenmerkte zich steeds door de voorpost op de hoogten van Inkermann en Mackenzie, en h blijvend post vatten der kozakken op de heuvelen Ourkousta.

— De *Times* bevat een artikel, dat als eene soort v manifest aan de vrijwilligers in de Engelsche legioe

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woensdag 26 Maart 1856, No. 25.

is te beschouwen, en waarin het blad aan deze aanzegt, dat de Engelsche regering besloten heeft hun noch bijstand noch bescherming te verleenen tegen de regeringen, door welke zij om staatkundige of andere misdrijven worden vervolgd. Engeland verbindt zich tot niets meer, dan te zorgen dat zijne vrijwilligers niet zullen worden lastig gevallen voor het feit in de Britsche legioenen te hebben dienst genomen. Het artikel schijnt uitsluitend bestemd te zijn ter regtvaardiging van het gedrag des Engelschen bewinds, dat lijdelijk is gebleven bij de arrestatie van kolonel Turr, Oostenrijksch deserteur en behoorende tot het Britsche vreemden-legioen. (Genoemde kolonel bevindt zich thans te Weenen in hechtenis, doch men verwacht zijne vrijspraak).

— De bezoldigingen van het Britsche gouvernement worden opgegeven als volgt: de koningin en het koninklijke gezin £st. 699,165, eerste minister, ministers van financien, van binnenl. zaken, van buitenl. zaken en van kolonien, ieder £st. 5000, minister van oorlog £st. 2480, minister van marine £st. 4500, de lord kanselier, met inbegrip zijner bezoldiging als voorzitter van het lagerhuis, £st. 14 000, de president van den raad £st. 2000, zegelbewaarder £st. 2000, kanselier van Lancaster £st. 4000, minister van openbare werken £st. 2000, president van den handelsraad £st. 2000 postmeester-generaal £st. 2500 en president van den raad van toevoorzigt £st. 3500. Het uitvoerend bewind kost alzoo jaarlijks bijna £st. 64,000, het koninklijk huis omstreeks £st. 700,000, totaal £st. 764,000 of ƒ 9,168,000 holl.

BELGIE.

Onze brusselsche correspondent schrijft ons, dat de vele reizen naar Parijs en van daar naar Brussel terug van den prins van Chimay, de algemeene aandacht trekken, en men het er voor houdt dat hij de overbrenger is van vertrouwelijke brieven, die keizer Napoleon en koning Leopold wisselen over het groote vraagstuk van den dag. »De koning der Belgen heeft,'' zoo lezen wij in den brief, opzettelijk een ander, en niet zijnen gewonen gezant bij het fransche hof, met die taak belast, omdat hij verlangt niet als koning, maar als particulier persoon in deze te handelen.''

FRANKRIJK.

In *l'Indicateur*, een te Bordeaux verschijnend dagblad, leest men het volgende (*in het nommer van 14 dezer, zijnde het artikel geteekend door den heer Dubois.*)

»Een brief uit New-York, gisteren morgen te Bordeaux ontvangen, behelst een treurige tijding, wier latere logenstraffing wij hartelijk wenschen. Zij betreft niets minder dan de dood van mlle. Rachel, de uitstekende treurspelspeelster! De persoon, die dit jammerberigt meldt, voegt er omstandigheden bij en treedt voorts in zulke bijzonderheden, dat helaas! de vrees bij ons ontstaat, dat de tijding maar al te waar zij. Mlle. Rachel zou dan, naar men zegt, den 7 Nov. jl, (?!) te Philadelphia bezweken zijn, aan de gevolgen eener borstzinking, veroorzaakt door vermoeijenis en den al te hevingen invloed der koude. Zij had de reeks voorstellingen, die zij eenige dagen vroeger te Boston gaf, geëindigd en begaf zich naar Philadelphia om een daar aangegane verbindtenis te vervullen, toen zij, aangevallen door de ongesteldheid, waaraan zij bezweek, door den dood zoo snel werd weggerukt, dat het haar onmogelijk was de reis naar de Havanna te volbrengen, die de geneesheeren haar in allerijl hadden aangeraden, en die alleen de noodlottige werking der ziekte had kunnen verhinderen.''

(De *Amsterdamsche Courant* van 20 Dec. slaat aan de waarheid van dit berigt geen geloof.)

— De *Moniteur* meldt, dat bij den minister van oorlog. door tusschenkomst van den minister van buitenlandsche zaken, ontvangen is 1000 pond sterling, als opbrengst van een door den franschen consul te Melbouren in Australie, graaf Chabrilant, gegeven bal ten behoeve der fransche gekwetsten in de Krim, met en benevens eenige daarbij gevoegde particuliere giften.

— De *Univers* meldt, dat de orde van Citeaux, die sedert de omwenteling geene vertegenwoordigers in Frankrijk had, aldaar weder zal verschijnen en eenige harer leden zal vestigen in een klooster, dat eertijds door de Cistencienzer-monniken was bewoond, aan welke St. Bernardus, de stichter der instelling, zijnen laatsten brief schreef. De leden der nieuwe godsdienstige kolonie zullen uit Jeruzalem komen; onder hen bevinden zich verscheidene Franschen, o. a. de broeder van den in de Krim gestorven kolonel de Boudeville, adjudant des keizers. De terugkeer dier monniken in Frankrijk is een gevolg van het door eenige prinsen uit het huis Bonaparte genomen initiatief, en voornamelijk van de pogingen, door den priester Lucien Bonaparte daartoe aangewend bij pater Morsi. ex-generaal der orde. Nog slechts eenige formaliteiten zijn te vervullen om aan de zaak haar volkomen beslag te geven.

— Volgens het *Journal du Hâvre*, heeft generaal Orgoni, een Franschman in dienst van den keizer des Birmanschen rijks (in Indie), de orde of de waardigheid van den »regenscherm van zijde en goud'' ontvangen. Eene eerewacht werd hem verleend, en de keizer deed hem, bij gelegenheid zijner bevordering, tien paarden en een aanzienlijk geschenk in geld toekomen.

Parijs, 26 Dec. Een niet alledaagsch voorval maakte gisteren morgen op de Tuileriën nog al eenigen indruk. Een zeer goed gekleed persoon van 30 tot 40 jaren, met een ordelintje versierd, meldde zich ten 10 ure ongeveer bij een der concierges van de Tuileriën aan, en verlangde een der bij den keizer dienstdoende officieren te spreken. Na eenig aarzelen verwittigde men een der ordonnans-officieren van het verlangen des onbekenden. De officier liet den heer voor zich komen om hem te vragen wat hij begeerde. De onbekende liet zich echter daarover volstrekt niet uit, maar verzocht zeer dringend den officier, een brief, dien hij hem overgaf, aan den keizer zelven te overhandigen. De ordonnans officier, getroffen door den bijna gebiedenden toon des vreemdelings, volvoerde diens wil. Pas had de keizer den brief gelezen, of hij gaf bevel den onbekenden persoon tot hem te brengen, en hem met dezen alleen te laten. Het gesprek tusschen den keizer en den onbekende duurde ruim een half uur. Na afloop daarvan verwijderde zich de geheimzinnige man, en tot dus verre is nog niemand te weten gekomen wie hij is. De keizer heeft bevolen dat de man, telkens wanneer hij zich weder mogt vertoonen, onmiddellijk tot hem moet worden toegelaten.

— Aanstaanden Zaturdag, den dag van den plegtigen intogt der uit de Krim teruggekeerde troepen, zal er te Parijs geene beurs worden gehouden. Met betrekking tot dien intogt verneemt men, dat een groot deel der gevierde strijders de Krim nooit gezien heeft, daar de minister van oorlog, de regimenten niet willende vertoonen aan het publiek in den bedroevenden staat, waarin zij, ten gevolge van ziekte en het vijandelijke lood, gebragt zijn, tot hunne aanvulling andere manschappen uit de caders genomen heeft.

— Uit de constantinopelsche berigten van den 14den, schijnt te blijken, voor zoo veel het krijgstooneel in Azië betreft, dat Omar-pacha, verre van den Inger te zijn overgetrokken, om zich tot het bezetten der kusten te bepalen, stellig naar Kutais is opgetrokken, de hoofdstad van Imeretië, welke stad door de bezetting, overeenkomstig de gewone tactiek der Russen, is ontruimd, terwijl hij naar Gori is getrokken, eene plaats op halfweg tusschen Kutais en Tiflis gelegen. Wil Omar-pacha daar den vijand volgen, dal zal hij genoodzaakt zijn de bergengten door te trekken, die Imeretië van Georgië scheiden. Daarenboven zal hij op zijnen regtervleugel bedreigd zijn door een russisch legercorps, dat te Akaltschick heeft post gevat, welke vesting door een goeden weg verbonden is met Gori en die door generaal Murawieff, thans vrij in zijne bewegingen, versterking heeft bekomen. De taak van den ottomanischen generalissimus is dus een der allermoeijelijksten, en voegt men daarbij de bezwaren, die uit het ver gevorderde jaargetijde voor hem ontstaan, dan kan men hem niet van overdreven voorzigtigheid, wanneer hij zich voor dezen veldtogt bij de reeds verkregen voordeelen bepaalt, beschuldigen.

— De keizerlijke garde, die over eenige dagen te Parijs wordt terug verwacht, heeft in de verschillende gevechten, waaraan zij in de Krim deel nam, aan gesneuvelden en gekwetsten geteld 140 officieren en 2471 onderofficieren en manschappen.

— De slagboom, die sedert eeuwen den toegang tot het japansche rijk voor vreemdelingen sloot, en die reeds is weggenomen voor Amerika en Engeland, is thans ook gevallen voor de fransche vlag. Het fregat *Sibylle*, van 50 stukken, heeft toen het ter reede van de haven Hakokadadi ankerde, van den kant der japansche gezaghebbers, het meest gastvrije onthaal gevonden. Een japansche tempel werd ter beschikking gesteld van den commandant der *Sibylle*, om er zijne zieken te verplegen. Twee fransche matrozen, die overleden waren, werden met al de plegtigheden der katholieke godsdienst ter aarde besteld te midden eener nieuwsgierige, maar welwillende volksmassa.

— De parijsche beurs ziet met bezorgdheid de onvermijdelijke uitgifte der vierde leening te gemoet, bij eene nachtmerrie te vergelijken, die op den geest der speculanten zwaar drukt. Om hen gerust te stellen, herinnerde een der weekbladen van de beurs voor een paar dagen, dat Engeland van 1794 tot 1810, zoo door belastingen als door leenigen, 42 milliarden voor oorlogskosten heeft geheven. Deze geschiedkundige herinnering valt weinig in den smaak der fransche belastingschuldigen en industriëlen. Er is ernstig sprake van de wederinvoering voor het aanstaande jaar van de in 1848 afgeschafte zoutbelasting, en van de aanmerkelijke verhooging der belasting op den tabak; men wil dat de rooktabak 6 francs en de snuiftabak 7 fr. 50 ct. het pond zal kosten.

Parijs, 25 Dec. De *Moniteur* berigt uit Algerië, dat op last van den gouverneur-generaal vier mobiele kolonnes van de zuidelijkste punten der fransche bezitingen naar de woestijn Sahara van Algiers zijn vertrokken, om met de nomadische stammen dier streek, die thans als een gevolg der fransche heerschappij een vroeger ongekende rust geniet, zoo mogelijk nadere betrekkingen aan te knoopen tot uitbreiding van handel, landbouw en nijverheid.

— De parijsche bakkers hebben besloten dit jaar, in plaats van de nieuwjaars-geschenken aan hunne calanten, 220,000 kilo brood gratis aan de armen uit te deelen.

ITALIE.

De sardinische kamer der afgevaardigden heeft den 17 Dec. een door de regering aangevraagd crediet van 6000 francs, ten behoeve van de eeredienst der Waldenzen, toegestaan. Dit crediet, welks aanneming een bewijs is van den geest van verdraagzaamheid, die de vertegenwoordigers der sardinische natie bezielt, heeft slechts van den kant der twee uiterste partijen oppositie ontmoet. De afgevaardigden der democratische linkerzijde hebben het bestreden, omdat zij in beginsel het toestaan van gelden op de begrooting ten behoeve eener eeredienst, welke ook, afkeuren; de tot de uiterste regterzijde behoorende leden hebben hunne stem er tegen verheven, op grond dat ten vorigen jare eene som van 900,000 francs, ten behoeve der katholijke eeredienst, van de begrooting is geschrapt. Maar aangezien, zoo als door den groot-zegelbewaarder (minister van justitie) is aangetoond, door laatstgenoemden maatregel aan de inkomsten dier kerk niets is ontnomen, daar eene afzonderlijke kerkelijke kas is ingesteld om in hare behoeften te voorzien, is het meer dan waarschijnlijk dat de geheime beweegredenen van het verzet der uiterste regterzijde gelegen zijn in onverdraagzaamheid, waarvoor dezer dagen een clericaal savooysch dagblad niet aarzelde openlijk uit te komen, bij het bestrijden van het denkbeeld dat eene katholijke bevolking kettersche eerediensten zal subsidiëren. Deze zienswijze werd echter niet gedeeld, zelfs niet door een groot aantal leden der sardinische kamer, die men in den regel gewoon is te tellen onder de ijverige verdedigers der eischen van het hof van Rome.

— Uit Savoye wordt berigt dat aldaar een siberische koude heerscht. De heer Cane, intendant der civiele lijst des konings van Sardinië, is op het kasteel van Chambéry van koude omgekomen; ook een van 's konings bedienden is op den weg tusschen Chambéry en Aiguebelle doodgevroren.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

De vier buitengewone commissarissen die, voor Engeland, Oostenrijk, Frankrijk en Turkije, een *enquête* moesten instellen naar den toestand der Donau-vorstendommen, en wier aankomst te Bucharest reeds was berigt, hebben tegenbevel ontvangen. Alles blijft daar in *statu quo*, het geen echter niet belet dat het aantal candidaten naar de hospodarspost toeneemt. Het weener *Fremdenblatt* alleen noemt vier sollicitanten, die naar de waardigheid van hospodar van Wallachije dingen. Het zijn vorst Alexander Ghika; George Bibesco, broeder van vorst Stirbey; prins Callimaki, voormalig gezant der Porte te Parijs een Moldavist, van oorsprong; en Zanza Ghika, thans gouverneur van Samos.

TURKYE.

Men leest het volgende in de *Triëster Zeitung*:

»Het decreet der egyptische regering met betrekking tot de afschaffing der slavernij schijnt door de Verhevene Porte niet bekrachtigd te worden. De half-officiële bladen beweren dat men niet met zoo veel overijling had behooren te werk te gaan. De plotselinge overgang van de dienstbaarheid, zoo dragelijk in de muzelmansche gezinnen, tot een staat van onbeperkte vrijheid, zal ernstige ongelegenheden ten gevolge hebben. Nogtans staat de regering toe de vrijlating der slavinnen, onder voorwaarde ze in particuliere huizen eene dienst te verschaffen, of ze in de rijks werkplaat.. te bezigen.

EGYPTE.

Een bij den londenschen *Times* ontvangen schrijven uit Alexandrië van den 5 Dec. meldt, dat uit die haven in de laatste veertien dagen niet minder dan zeventig duizend quarter tarwe waren uitgevoerd, en dat er nog omstreeks honderd vijftig schepen lagen. die vooral met graan voor Engeland en de Middellandsche zee geladen werden. Het inladen en de aanvoer van overgroote hoeveelheden graan uit het binnenland werden met kracht en spoed voortgezet, daar de vrijheid tot uitvoer met den 6 Januarij aanstaande zou ophouden. Evenwel werd het niet zeker geacht, dat het verbod van uitvoer in werking zou komen.

BRITSCH INDIE.

Het volgend placcaat is door den Gouverneur Generaal van Britsch Indië uitgevaardigd op den 5den dag der maand November des jaars 1855.

De Gouverneur Generaal van Indië is ten zeerste verlangende aan de militairen van het Indisch leger mede te deelen, dat de groote stad Sebastopol, met al hare forten, is aangevallen en dat deze vesting is genomen.

In het afgeloopen jaar wilden de Russische strijdkrachten het rijk van den sulthan, den beheerscher van Turkije, aanvallen; toen zonden de verhevene beheerscheres van Engeland en de beheerscher van Frankrijk beiden hunne oorlogschepen en legers, om dien Sultan te beveiligen voor de gevaren van die aanvallen zijns vijands.

Van af den dag, dat die oorlog begon, verscholen alle Russische oorlogschepen zich achter de sterkten en waagden zij het niet meer, zich voor de Engelsche en Fransche oorlogschepen in zee te vertoonen.

Wijders is de vesting Bomarsund genomen en vernield en eene andere groote vesting, genaamd Sweaborg, een magazijn van toerusting voor oorlogschepen, is met alle huizen en magazijnen van levensmiddelen geheel en al verbrand en weggevaagd; terwijl de Russische kusthavens geblokkeerd zijn, de handel gestremd en de geheele Russische handelsvloot vernietigd is.

Het Russische leger, dat aanvallender wijs in de onderhoorigheden van den Sulthan en beheerscher van Turkije is ingedrongen, is er onmiddelijk uitgejaagd en daarna hebben de Engelsche en Fransche legers op hunne beurt, de Russische bezittingen aangevallen, tot op den huidigen dag.

Sedert dien tijd hebben de Engelschen en Franschen het Russische leger driemaal in zeer groote, veldslagen in de Krim overwonnen en zijn de Russische strijdkrachten uit de sterkten langs de Circassische kust gejaagd, welke kust als nu gezuiverd is, zijnde de Russische kuststeden tevens vernield. Ter gelijker tijd werd de verbazend groote vesting Sebastopol belegerd.

Geen der geschiedboeken van den oorlog vermeldt iets dergelijks, en nu is die groote vesting genomen en overwonnen.

In spijt dat de inwoners en bezetting de enorme verdedigingsmiddelen en krijgslisten deden vergezeld gaan van moed en volharding, is Sebastopol toch overwonnen en de scheepswerf, de magazijnen van oorlog en de sterkten met 4000 stukken geschut zijn veroverd en als een buit in de handen der Engelsche en Fransche militairen gevallen. Voorts heeft men eene groote menigte van oorlogstoerustingen in die plaats gekregen en meer dan honderd Russische oorlogschepen, waarvan elk meer dan tweeduizend stukken geschut voerde. Al die schepen heeft men verbrand en doen zinken.

Voor deze roemrijke overwinning, verkregen door de hulp van God, den Heere, door de beheerschers van Frankrijk. Engeland en Turkije, danken die beheerschers den Heer van het heelal.

En nu geeft de Gouverneur Generaal van Indië aan al zijne onderhoorigen, beneden 's winds, in last, dit voorbeeld te volgen, en daarom bepaalt de Gouverneur Generaal van Indië, dat, op den tweeden December, allen dankgebeden zullen doen aan God, den Prijzenswaardige, Allerhoogste, en voor de overwinning die de Engelsche, Fransche en Turksche legers op hunnen vijand behaald hebben en voornamelijk voor de verovering van Sebastopol.

Gelastende de Gouverneur Generaal van Indië, dat dit placcaat aan alle militairen zal worden voorgelezen en overal in zijn gebied bekend gemaakt, en dat, die heugelijke tijding zal worden ontvangen met een salut uit het grof geschut op die plaatsen beneden 's winds, waar bezetting ligt.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
Maart	20	Deensch	Emma	D. A. Lund	Singapore	16 Maart	Kopenhagen.
»	21	Hamburgsch	La Rochelle	J. Meyer	Fochowfoo.	5 »	Londen.
»	—	Engelsch	Salacia	A. Hopham	»	— »	»
»	19	»	Hope.	D. Dewar	Amoy	9 »	Havana.
»	21	Nederlandsch	Sara Johanna.	Ten Boekel.	Amsterdam.	10 Dec.	Batavia.
»	22	Amerikaansch.	Lewee	T. A. Emwees.	Boston	25 Nov.	»
»	—	Engelsch	Patna	J. Rogers	Liverpool	8 Dec.	Hongkong.
»	—	Amerikaansch.	Fanny Fouster	Peterson.	Foo Chow.	5 Maart	New-York.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Maart	22	Nederl.Indisch	bark	Fathool Moebarak.	Mohamat Ariep	Banjermassing	22 Febr.	D. N. Buys en co.
»	—	» »	»	Fulkus So oot.	Sech Almanie.	Soerabaija	15 Maart	B. J. Jacobs.
»	—	» »	schoen.	Annetta	Kongliam.	Pontianak	8 »	D. N. Buys en co.
»	—	Nederlandsch	schip	Prins Maurits.	Bart.	Samarang	16 »	B. Kopersmit en co.
»	—	»	bark	Colombine.	Andresen.	»	— »	Tiedeman en van der Burg.
»	25	»	schip	Onderkerk aan den Amstel.	D. H. Kramer.	Samarang	....	B. Kopersmit en co.
»	—	»	bark	Tweeling Zuster.	Carst	Soerabaya	....	Adam en co.
»	—	Nederl.Indisch	»	Alnoer Salim.		van de Oost.	....	D. N. Buys en co.
»	—	» »	stooms.	Banda.	Neyts.	Sambas	....	B. Kopersmit en co.
»	—	» »	schoen.	Rosalie.		van de Oost	....	H. E. Levert

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	22	Engelsch	brik	J. A. Jesurum thans hern. J. C. Ross	J. G. C. Ross	Cocos Eiland.
»	—	Deensch	»	Ellen	S. Linderhan	Hamburg.
»	23	Nederl.Indisch	schoen.	Apie Mass	Tan Imsoey	Samarang.
»	24	Nederlandsch	schip	Nederland	P. Huidekoper	Nederland.
»	—	»	bark	Louisa Jacoba Johanna	B C. Deurholts	Rotterdam.
»	—	»	»	Canton	Tweehuis.	Makasser.
»	—	Z. M.	schip	Prins Willem Fred. Hend.	luit. t/z 1 k. de Ruyter de Wilde	Soerabaya.
»	—	Amerikaansch.	bark	A. A. Eldridge	G. S. Porter.	San Francisco.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		schip	Walvisch *	P. Schut	Nederland	Paine, Stricker en co.
»		schip	Vier Gezusters.	F. A. Marmelsteyn	Cheribon	de Weerdt, Ruyl en co.
»		bark	Stad Zierikzee. *	Ochman.		B. Kopersmit en co.
»		»	Koophandel.	H. de Boer.	Macasser	»
»		schip	Prins Maurits *	Bart	Amsterdam	»
»		bark	Laura en Adèle*.	P. J. Donema		C. Bahre en G. Kinder.
Nederl.Indisch		»	Fathool Barie *.	Sech bin Smeer	Samarang en Soerabaya	D. N. Buys en co.
»	»	»	Aladanie *	Hadjie Hassan.	Soer. en Banjermassing	»
»	»	schoen.	Batavia *	Giam Liangsoey	Palembang	»
»	»	»	Aloewie Segaf	Soegie	Samarang.	»
»	»	»	Fatahool Moebarak *	Mohamat Ariep		»
»	»	»	Annetta *	Kongliam		»
»	»	bark	Balheer *	Mohamat Saimoen		»
»	»	»	Faid Alim.	Said Alhadie.	Banka	B. J. Jacobs
»	»	»	Al Osmanie *.	Said Segaf	Samarang en Soerabaya	»
»	»	schip	Fulkus So-oot *	Sech Almanie	Timor.	»
Deensch		brik	Emma*.	N. Linck.	Stockholm	G. Suermondt en co.
Zweedsch		bark	Amason *	A. Damberg.	Zweden	Metzendorff, Wilmans en co.
Engelsch		brik	Halcyon *	G. Smart.	Australie.	Maclaine, Watson en co.
»		schoen.	Kossuth *	W. Shannon.	Melbourn	»

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	13	N. I.	stooms. Ambon.	H. J. Rozeboom	Soerabaya.
»	14	»	bark Alnoer.	Sech Said	»
»	16	Ned.	Onderkerk a/d Amstel.	D. H. Kramer.	Batavia.
»	18	N. I.	brik Sie Banjak.	Hadjie Rasip	Kothee.
»	—	»	stooms. Padang	A. C. Bosch	Batavia.
»	—	»	bark Cornia.	Djamalodin.	Banjermass.
»	19	»	bark Djoen Goan	Oey Tjmggoan.	Rembang.

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	14	N. I.	Naga Laut	Wentholt	Soerabaya.
»	16	Ned.	schip Prins Maurits	J J. Bart.	Nederland.
»	—	»	Colombine	A. J. Andresen.	»
»	17	»	schip Philips van [illegible]	[illegible]	[illegible]
»	—	N. I.	[illegible] Goan	[illegible]	[illegible]
»	—	N. I.	stooms. Ambon	Roseboom	Batavia.
»	18	»	bark Tjan Goan	Sie Ik Hiem	Tagal.
»	19	»	stooms. Padang.	A. G. Bossel.	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch		bark	Fieda Rachman.	Sech Bilfagie.		Gezagvoerder.
»	»	schoen.	Optim	Cox Cheen		»
»	»	brik	Sie Banjak.	Hadjie Rasip		»
»	»	bark	Bientang Toedjoe	J. W. Steevens.		»
»	»	»	Cornia	Djamalodin.		»
»	»	bark	Joen Goan	Oey Tjinggoan.		»
»	»	»	Alnoer	Sech Said		»
»	»	»	Maria Anthoinetta	J. C. Lebert	Batavia	B. Kopersmit en co.
Nederlandsch		schip	Onderkerk aan den Amstel	D. H. Kramer	Nederland	»
Engelsch		bark	Emigrant	A. de Wolff		Gezagvoerder.
»		brik	Kity.	Ngo Poa		»

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	15	N. I.	bark Djoedoel Karim.	Abdulr. Sedik.	Koetee.
»	16	»	» Djenoer	Said Alie	Batavia.
»	—	»	kotter Krabbe	Mardam.	Passaroean.
»	—	Ned.	schip Admiraal Tromp	J. van Tubergen	Batavia.
»	17	N. I.	bark Segaffie.	Sech Drahim.	»
»	—	»	» Said Maskoor.	Alie	Banjermass.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Maart	14	Zweed.	Wilhelmine Maria	M. F. Gantschow	Zweden.
»	—	N. I.	schip Fulkus So-oot.	Jech Almainie.	Batavia.
»	—	»	schooner Digna	Pa Ardie	Passaroean.
»	16	Ned.	Twee Jeannes	W. Noordziek	Amsterdam.
»	—	»	Corn. Wern. Eduard	Kleinhouwer	Ned v. Prob.
»	—	N. I.	Salma.	Said Alhabassy.	Banda.
»	17	Ned.	Salatiga	J. N. Besier	Nederland.
»	—	N. I.	Anna Serie	Sech Awab	Sumbawa.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch		schip	Sara Lydia	van der Tak	Nederland	Fraser, Eaton en co.
»		»	Derkina Titia	van Zyp.	»	B J. van Eck en co.
»		»	Equator	Appel	»	P. Kervel en co.
»		»	Elisabeth	Veenstra	»	Fraser, Eaton en co.
»		»	Cesar	Hoogland	»	Major Matzen en co.
»		»	Eendragt	J. Portengen	»	Fraser, Eaton en co.
Nederl. Indisch		schip	Kemanglen	H. Smit	Nederland	»
»	»	bark	Ambon	H Roseboom	Batv. en Samarang	W. Cores de Vries.
»	»	»	Pakis	Liem Tjoeliong	Balie	Gezagvoerder
»	»	»	So-ootban	Sech Bansir	Pontianak	»
Hamburg		schip	S. H. Waterman	J. Ropes	Francisco.	Fraser Eaton en co.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

Met de Ned. bark *Louisa Jacoba Johanna*; de kapt. der inf. *F. M. Bieler* en *zoon*. — gepens. assistent resident *F. L. Reuter*. — offic van gez. 2 k. *J. E. Wieneke*. — gepens. ritmeester *J. H. B. Schreuder*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 17 *tot en met den* 19 *Maart* 1856.

UITVOER.

Naar Cowes per Deen. schip *Wodan*, gez. Matthiessen. agt. Metzendorff Wilmans en co.

750 pic. suiker. 3700 do. rijst. 50 do. gomelastiek. 50 do. gom dammer. 200 do. koffij. 100 do. zw. peper. 800 ℔ lood. 4 vn. vleesch. *Metzendorff Wilmans en co.*

Naar Zweden via Samarang per Zw. schip *Equator*, gez. Söderberg. agt. Metzendorff Wilmans en co.

1518 pic. suiker. 408 do. koffij. 75/1 legg. arak. 10 tobb. soija *Metzendorff Wilmans en co.*

Naar Amerika via Padang per Am. schip *Cossack*, gez. Billard. agt. Paine Stricker en co.

180 pic. gom dammer. 20/m. stroo-zakken. 2 paarden. 1800 ps. goenie-zakken. *Agenten.*

5 kn. crackers. *Noordwijn.*

Naar Macasser en de Molukkes via Samarang en Soerabaya per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Bosch. agt. Kopersmit en co.

voor de Molukkes.

1 kt. sarongs. uit entrep. *Busing Schröder en co.*

1 kt. manufacturen. uit entrep. *Tolken Vogel en co.*

7/2 legg. arak. *Agenten.*

1 kt. gedr. katoen. 1 bl. drills. 1 kt. sarongs. uit entrep. *Martin Dyce en co.*

8 ks. gedr. katoen. 3 do. wit katoen. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*

voor Macasser.

10 keld. genever. uit entrep. *Agenten.*

voor Menado.

30 ks. zeep. 1 pak zakdoeken. *de Weerdt Ruyl en co.*

1 vat vischkuiten. 1 kt. muilen. 1 do. hoog. zeep. 40
20 ps. karren assen. 5 pr. wielen en assen. 2 karren
chin. paijongs. *Neijs.*

voor Amboina.

40 kn. wijn. 33 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

2 ks. milit. goederen. voor Ternate. 3 ks. gouv. goe
nement.

Lading voor Macasser.

2 ks. doeken. *Sech achmat Tattep.*

2 ks. lijnwaden. uit entrep. *Morgan Melbourn en co.*

voor de Molukkes.

1 kt. broekenstof. 2 do. gev. katoen. uit entrep. *Meer*

voor Amboina.

13 ks. div. koopmanschappen. 2 bn. garen. 100 ks. zee
meel. 6 pic. lood. *Saik sech ben Mohamad Segaf.*

voor de Molukkes.

2 ks. cotonetten. 1 do. kat. goederen. 1 do. manufacturen.
Bahre en Kinder.

1 kt. manufacturen. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*

voor Amboina.

1 kt. sarongs. uit entrep. *Said sech Assaga.*

voor Ternate.

1 kt. modewaren. uit entrep. 1 do. ijzerwerk. 12 lampen
sen. 1 vat glaswerk. 1 kt. papier. 10 doz. handschoenen
knoopen en kantoorbehoeften. 1 doz. portwijn. 1 do.
ks. aardewerken. 25 vn. bier. *Gumprich en Straus.*

voor Amboina.

1 kt. chitzen. *Said sech Assegaf.*

1 kt. manufacturen. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en*

3 ks. div. koopmanschappen. 5 vn. am. meel. 7 tonn.
kt. mutsen en kramerijen. *Sech abd. Bangebe.*

2 ks. div. koopmanschappen. 5 vn. meel. *Said Osmar bin
doean.*

voor Macasser.

1 kt. regaal. *Agenten.*

1 kt. man. sigaren. uit entrep. *Martin Dyce en co.*

voor Samarang.

2 kn. provisien. 2 do. rhijnwijn. *Louran en van Walcheren*

1 kt. boeken. 1 do. zilverwerk. 6 led. trommels. *Beijnst*

1 kt. lederwerk. 2 do. thee. *Gumprich en Straus.*

2 ks. wit katoen. 1 do. a. r. katoen. *Mc. Ewen en co.*

1 kt. inh. 1 inktkoker. *de Joode.*

1 kt. meubelen. *Bahre en Kinder.*

11 ks. shertings uit entrep. 1 kt. everlast. 2 do. shertings
zadelwerk. 4 do. cambrics. *Martin Dyce en co.*

2 ks. kramerijen. 3 coll. ijzerwerk. *Hunter Houghton en co*

1 kt. hammen. 3 do. confituren. 5 do. champagne. 5 do.
do. zijde stoffen. 1 do. hoeden. 1 pak lood. *Platon.*

4 md. bier. 1 keld. genever. 1 kt. diverse. *John Pryce en*

f 5000.— zilv. munt. *f* 620.— goud. munt. *Said aloewie*

80 ks. tjintjaauw. 1 pakk. bezems. 8 do. paijongs. 10 bal
10 do. conomon. 6 do. soija. 4 ks. sakki. 8 md. panne
pakk. nachtspiegels. 3 do. md. werk. 4 ks. knaapjes. 2
geres. 6 do. div. lakwerken. *de Weerdt Ruyl en co.*, *qq.*

1 oxh. madera. 4/4 vn. madera. *Maclaine Watson en co.*

100 vn. lamp. olie. *Burt Mijrt en co.*

10/m. man. sigaren. 5 ks. gember. 1 kt. portretten. *van*

3 vs. kleinigheden. *B Andreas en co.*

f 4450.— zilv. munt. 16 ps. goudgeld. *Said Osmar bin al
doean.*

3 pakk. boeken. *Maclaine Watson en co.*

1 bl. gek. katoen. *Adam en co.*

1 pak vloersteenen. 1 blikk. doos. 1 pak houtwerk. en com
ten. *Brown.*

50 stell. nachtspiegels. 15 kn. schutsels. 20 do. soga. 50
tjaauw. 10 pakk. bezems. 2 kn. paijongs. 1 do. diverse
sakki. 5 md. pannetjes. 1 kt. speelgoed. *v. Riet en ter*

6 ks. rood katoen. 1 do. gordijngoed. 2 do. zw. katoen. 3
dangs. 4 do. doeken. 6 ks. wit katoen. 20 bn. do. do.
zen. 1 do. kat. parapluies. 1 kt. kat. sarongs. 4 ks.
stoffen. 2 pic. salpeter. 1 pak chin. medicijnen. *Lim Sen*

1 kt. hoeden. *Dummler en co.*

80 pic. klapp. olie. 200 do. dammer. *Tan Sengpo.*

[illegible] amfioen. 7 coll.
ren. *Gouvernement.*

voor Soerabaya.

4 ks. cambrics. uit entrep. *Martin Dyce en co.*

1 kt. ginghams. uit entrep. 1 bl. everlast. 2 ks. rood doek
Ewen en co.

3 pakk. vlieger-papier. 1 kt. chin. muilen. 1 do. chin. speel
Lie Oen.

1 kt. zeep. 2 vn. bier. *Gumprich en Straus.*

2 kn. zijde goederen. *Tjia Kiokbie.*

3 kn. ruwe zijde. *Said aloewie Satrie.*

4 kn. witte katoenen. (4 kn. a. r. katoen. 4 bn. ongebl.
uit entrep.) *Mc. Ewen en co.*

8 kn. slendangs. 2 do. manufact. 9 bn. katoenen. 1 kt.
stukken. 3 do. kains. 4 do. shertings. 7 do. cambrics. 4
uit entrep. 1 kt. linnen. *Martin Dyce en co.*

2 ks. dames handwerken. 1 do. schoolbehoeften. 1 do.
King qq.

3 vn. ijzerwerken. 1 kt. kramerijen. *Hunter Houghton en*

1 kt. papier. *H. M. van Dorp.*

1 kt. kleinigheden. *Gouijn.*

5 vn. wijn. 1 kt. reuzel. 1 pak gelees. *Burt Mijrtle en co.*

1 kt. *f* 1000.— zilv. sp. matten. *Said abd. Assgaf.*

87 ks. wit katoen. 3 do. gedr. slendangs. 3 vn. meel. *Said
gudier bin Achmat Assgaf.*

3000 ps. zilv. sp. matten. *Sech nasar Temimie.*

1 zak comijnzaad. 1 do. nooten. *Hindoean.*

1 kt. waaijers. *Platon.*

5 pakk. boeken. *Maclaine Watson en co.*

1 kt. bl. gek. katoen. *Adam en co.*

7 ks. artill. goederen. 108 blokk. lood. 15 ks. beng. amphi
coll. milit. goederen. 10 ks. geneesmiddelen. *Gouvernement*

45 pic. lamp. olie. *Sie Yoetiang.*

1 kt. madr. chitzen. uit entrep. *Said abd. Arphan.*

voor Macasser.

15/m. man. sigaren. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*

50 ks. cognac. uit entrep. *Meijer Cluwen.*

50 keld. genever. uit entrep. *v. d. Broek en co.*

voor Samarang.

1 pak. mousselines. *Tan Sengpo.*

2 ks. kleedingstukken. *Gouvernement.*

voor Soerabaya.

5 ks. benaris opium. 3 ks. 8000 sp. matten. *Mc. Ewen en co.*

voor Menado.

16 coll. meubelen. 4 schilderijen. 1 hand wagen. 1 bendie.

f 100,000.— zilv. munt. 1 kt. gouv. goederen. *Gouvernement*

voor de Molukkes.

f 200,000.— zilv. munt. *Gouvernement.*

voor Macasser.

2 ks. gouv. goederen. *Gouvernement.*

voor Bandjermassing.

4 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

voor Ternate.

1 kt. artill. goederen. (*f* 50000.— rec. voor de Molukkes) [illegible]
nement.

CORRESPONDENTIE.

Het stuk, geteekend Y. kan niet geplaatst wo
dewijl door *te* late inzending deszelfs belangrij
verloren is gegaan.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUI